

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»  
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА



Всеукраїнська наукова студентська конференція  
«Міжнародне право в період  
турбулентності міжнародних відносин»

25 жовтня 2024

м. Одеса

Друкується за наказом ректора Національного університету  
«Одеська юридична академія» Олега ТОДОЩАКА  
(наказ № 3178-44 від 08.10.2024 р.)

***Відповідальний редактор***

**Аракелян Мінас Рамзесович** – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор кафедри міжнародного та європейського права, Заслужений юрист України.

***Укладачі:***

**Бехруз Хашаматула Набійович** – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права.

**Бугаєць Альона Сергіївна** – асистент кафедри міжнародного та європейського права.

**Гриб Анна Миколаївна** – кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

**Дронов Владислав Юрійович** – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

**Форманюк Вікторія Василівна** – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

**Слісаренко Анастасія Олександрівна** – здобувачка вищої освіти 4 курсу факультету судового та міжнародного права.

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники, які рекомендували матеріали до друку.

***Адреса редколегії:***

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, м. Одеса, 65009, вул. Фонтанська дорога, 23. Тел. +38(048)719 8685

«Міжнародне право в період турбулентності міжнародних відносин» : студентська науково-практична конференція, 25 жовтня 2024 р., м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2024. 489 с.

© НУ «Одеська юридична академія», 2024

© Кафедра міжнародного та європейського права НУ «ОЮА»

## СЕКЦІЯ № 2

# ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА МІЖНАРОДНИХ КОНФЕРЕНЦІЙ

*Склярук Кирило Олександрович*

*здобувач вищої освіти 4-го курсу*

*факультету прокуратури та слідства*

*Національного університету «Одеська юридична академія»*

## РОЛЬ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН В СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТАХ

Рада Безпеки ООН є одним із найважливіших органів системи міжнародних відносин, яка відіграє ключову роль у підтриманні міжнародного миру та безпеки. Заснована в рамках Статуту ООН у 1945 році, Рада Безпеки отримала повноваження вживати заходів щодо запобігання конфліктам та їх урегулювання, зокрема шляхом ухвалення резолюцій, санкцій та, за необхідності, авторизації застосування військової сили. Проте, з моменту свого створення і до сьогодні, ефективність цього органу часто ставиться під сумнів, особливо у контексті сучасних міжнародних збройних конфліктів, таких як війна в Україні, збройні конфлікти між Ізраїлем та Палестиною, напружена ситуація між Китаєм і Тайванем, та інші. В умовах постійних змін міжнародної політики та нових викликів, таких як гібридні війни, тероризм та гуманітарні кризи, роль Ради Безпеки ООН як гаранта міжнародної безпеки стає дедалі суперечливішою.

Рада Безпеки ООН ухвалила ряд важливих резолюцій, спрямованих на врегулювання збройних конфліктів та захист цивільного населення. Зокрема, Резолюція 2474 (2019) підкреслює важливість встановлення долі зниклих безвісти осіб у збройних конфліктах та закликає сторони конфлікту вживати всіх належних заходів для активного пошуку, встановлення місцезнаходження та звільнення зниклих осіб [1]. Не менш важливою є Резолюція 2417 (2018), яка засуджує використання голоду як методу ведення війни та закликає до захисту

цивільних осіб у збройних конфліктах [2]. Ці резолюції встановлюють важливі норми та принципи, якими керується міжнародне співтовариство у реагуванні на сучасні збройні конфлікти та їх наслідки. Варто також відзначити Резолюцію 2573 (2021), яка засуджує напади на цивільну інфраструктуру під час збройних конфліктів та закликає всі сторони конфлікту дотримуватися міжнародного гуманітарного права [3]. Ця резолюція підкреслює необхідність захисту об'єктів, необхідних для виживання цивільного населення, таких як системи водопостачання, електромережі та медичні установи.

Створення міжнародних трибуналів є одним із важливих механізмів впливу Ради Безпеки ООН на врегулювання міжнародних збройних конфліктів та забезпечення відповідальності за серйозні порушення міжнародного права. Ці судові органи покликані розслідувати та судити осіб, відповідальних за воєнні злочини, злочини проти людяності та геноцид. Найвідомішими прикладами є Міжнародний кримінальний трибунал щодо колишньої Югославії (МКТЮ) та Міжнародний кримінальний трибунал щодо Руанди (МКТР), створені резолюціями Ради Безпеки у 1993 та 1994 роках відповідно. Ці трибунали відіграли значну роль у розвитку міжнародного кримінального права та встановленні прецедентів притягнення до відповідальності високопосадовців за міжнародні злочини. Хоча створення та функціонування міжнародних трибуналів стикається з певними викликами, такими як тривалість та вартість судових процесів, їхній вплив на міжнародне правосуддя та запобігання конфліктам є незаперечним. Трибунали сприяють встановленню історичної правди, що є вирішальним для процесів примирення у постконфліктних суспільствах. Вони також мають потужний стримуючий ефект, посиляючи чіткий сигнал потенційним порушникам міжнародного права про невідворотність покарання. Крім того, діяльність трибуналів сприяє розвитку міжнародного кримінального права, формуючи важливі правові прецеденти та стандарти. Завдяки цьому механізму Рада Безпеки ООН робить значний внесок у зміцнення глобальної системи правосуддя та підтримання міжнародного миру і безпеки.

Санкції та ембарго є одними з найпотужніших інструментів Ради Безпеки ООН для врегулювання міжнародних збройних конфліктів. Вони спрямовані на обмеження економічної та військової діяльності держав-порушників міжнародного права з метою примусити їх до мирного вирішення конфліктів. Однак ефективність цих заходів часто ставиться під сумнів через їх неоднозначний вплив на цивільне населення та складність практичної реалізації. Основною проблемою санкційної політики РБ ООН є її недостатня гнучкість та вибірковість. Всеохоплюючі економічні санкції часто призводять до гуманітарних криз, найбільше страждають найуразливіші верстви населення, а не політичні еліти. Водночас цільові санкції, спрямовані на конкретних осіб чи галузі, нерідко виявляються неефективними через складність їх реалізації та можливість обходу. Український дослідник О. Задорожній пропонує конкретні заходи для вдосконалення санкційної політики РБ ООН, зокрема створення постійно діючого моніторингового органу ООН для оцінки ефективності санкцій, розробку механізмів швидкого реагування на порушення санкційних режимів, а також посилення співпраці з приватним сектором для виявлення та блокування спроб обходу санкцій [4, с. 589]. Для підвищення ефективності санкцій та ембарго необхідно розробити більш гнучкі та адресні підходи. Це може включати комбінування різних типів санкцій, посилення механізмів моніторингу їх дотримання, а також більш тісну співпрацю з регіональними організаціями та неурядовим сектором для мінімізації негативних гуманітарних наслідків. Важливо також забезпечити чіткі критерії для зняття санкцій, щоб стимулювати позитивні зміни в поведінці держав-порушників.

Право вето постійних членів Ради Безпеки ООН залишається одним із найбільш суперечливих аспектів у діяльності цього органу. З одного боку, воно забезпечує баланс інтересів великих держав та запобігає прийняттю рішень, які могли б загострити міжнародну напруженість. Проте з іншого боку, право вето часто призводить до паралічу Ради Безпеки у критичних ситуаціях, коли потрібна швидка та рішуча реакція на загрози міжнародному миру та безпеці. Як зазначає українська дослідниця Іорданова О. Є. у своїй статті: «Право вето, надаючи

постійним членам РБ ООН можливість блокувати рішення з важливих питань, фактично перетворює цей орган на інструмент реалізації їхніх національних інтересів, що часто йде врозріз з інтересами міжнародної спільноти в цілому» [5]. Варто додати, що дискусії щодо реформування права вето тривають вже багато років. Пропонуються різні варіанти: від повного скасування права вето до його обмеження у випадках розгляду питань щодо геноциду, військових злочинів та злочинів проти людяності. Прихильники збереження права вето аргументують свою позицію тим, що воно змушує постійних членів Ради Безпеки шукати компромісні рішення та запобігає прийняттю поспішних рішень, які могли б дестабілізувати міжнародну ситуацію. Критики ж наголошують на тому, що право вето часто використовується для захисту геополітичних інтересів окремих держав, а не для підтримки міжнародного миру та безпеки, що є основною метою ООН. Ця дилема продовжує бути предметом активних дебатів у міжнародному співтоваристві та академічних колах.

Рада Безпеки ООН, маючи широкий спектр механізмів впливу на міжнародні збройні конфлікти, відіграє важливу роль у підтриманні міжнародного миру та безпеки. Превентивна дипломатія, миротворчі операції, санкції та ембарго, а також створення міжнародних трибуналів демонструють потенціал Ради у врегулюванні конфліктів. Однак ефективність її діяльності в сучасних умовах часто виявляється недостатньою. Це проявляється у тривалих конфліктах, які не вдається вирішити, таких як ситуація в Сирії, де з 2011 року загинуло понад 500 000 людей, або в нездатності запобігти військовій агресії, як у випадку російського вторгнення в Україну в 2022 році. Крім того, Рада Безпеки не змогла ефективно відреагувати на тривалий конфлікт між Палестиною та Ізраїлем, який супроводжується численними гуманітарними кризами. Ці приклади підкреслюють необхідність удосконалення механізмів реагування Ради на сучасні виклики міжнародній безпеці. Але важливість Ради Безпеки та механізмів ООН для підтримання глобальної стабільності залишається незаперечною. Для підвищення ефективності реагування на сучасні загрози необхідно продовжувати роботу над удосконаленням існуючих механізмів та розробкою нових підходів. Це може

включати реформування процесу прийняття рішень, посилення співпраці з регіональними організаціями, вдосконалення механізмів раннього попередження конфліктів та розширення можливостей для швидкого розгортання миротворчих місій. Лише через постійний розвиток та адаптацію своїх інструментів ООН зможе ефективно відповідати на складні виклики сучасного світу та забезпечувати мирне співіснування націй.

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:**

1. United Nations Security Council. Resolution 2474 (2019). United Nations Digital Library. 2019. URL : <https://digitallibrary.un.org/record/3810111?ln=en>
2. United Nations Security Council. Resolution 2417 (2018). United Nations Digital Library. 2018. URL : <https://digitallibrary.un.org/record/1627380?ln=en>
3. United Nations Security Council. Resolution 2573 (2021). United Nations. 2021. URL : <https://digitallibrary.un.org/record/3924402?ln=ru&v=pdf>
4. Задорожній О. В. «Міжнародне право в міждержавних відносинах України та Російської Федерації 1991–2014». 2017. 589 с.
5. Іорданова О.Є Діяльність ради безпеки Організації Об'єднаних Націй: проблеми застосування права вето. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського серія: Юридичні науки*. Том 31 (70). Ч. 3. № 2, 2020. С. 177-183. URL : [https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/2\\_2020/part\\_3/31.pdf](https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/2_2020/part_3/31.pdf)

**Ключові слова:** Рада Безпеки ООН, збройні конфлікти, норми, принципи.

**Науковий керівник:** кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія» Белогубова Оксана Олександрівна.



## ЗМІСТ

|                                                                                                                                                    |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Передмова.....</b>                                                                                                                              | <b>4</b>  |
| <b>СЕКЦІЯ №1. ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА.....</b>                                                                                          | <b>6</b>  |
| Борисюк Анна Сергіївна<br>ФЕЙКОВІ НОВИНИ: ВПЛИВ НА СУСПІЛЬСТВО ТА ПРАВОВІ ІНІЦІАТИВИ КРАЇН СВІТУ<br>У РЕГУЛЮВАННІ ТА БОРОТЬБИ З НИМИ.....          | 6         |
| Вотчал Олексій Вікторович<br>МОНІСТИЧНА ТЕОРІЯ СПІВВІДНОШЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО<br>ПРАВА ТА ЇЇ ВПЛИВ.....                              | 11        |
| Горячківська Оксана Вікторівна<br>МІЖНАРОДНА ВВІЧЛИВІСТЬ ЯК ДЖЕРЕЛО МІЖНАРОДНОГО ПРАВА.....                                                        | 14        |
| Джигирей Владислава Василівна<br>СУТЬ ДЕЯКИХ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.....                                                     | 17        |
| Костюк Мар'яна Іванівна<br>ПРИНЦИПИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ ТА НЕПОРУШНОСТІ КОРДОНІВ ЯК<br>ФУНДАМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВОПОРЯДКУ..... | 21        |
| Купенко Артем Ігорович<br>КОНЦЕПЦІЯ РЕЄСТРАЦІЇ СУДНА ЗА ПРОЦЕДУРОЮ «ЗРУЧНИЙ ПРАПОР» В УКРАЇНІ:<br>ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....                             | 26        |
| Лебедевич Анна Дмитрівна та Письменна Ксенія Ігорівна<br>ПРОБЛЕМАТИКА ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ МІЖНАРОДНИХ НЕУРЯДОВИХ<br>ОРГАНІЗАЦІЙ.....      | 31        |
| Перерва Єлизавета Владиславівна<br>ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ПРАВОВОЇ СІМ'Ї.....                                                  | 36        |
| Савлук Андрій Леонідович<br>МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА: СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ В МІЖНАРОДНОМУ<br>ПРАВІ.....                                        | 39        |
| Селіщева Валерія Володимирівна<br>КЛАСИФІКАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ.....                                                                          | 43        |
| Філіппова Катерина Олександрівна<br>ІСЛАМСЬКЕ ПРАВО : ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....                                                                 | 50        |
| Шевченко Єлизавета Олегівна<br>ПІДТРИМАННЯ ПРАВОПОРЯДКУ В МІЖНАРОДНОМУ СПІВТОВАРИСТВІ.....                                                         | 54        |
| <b>СЕКЦІЯ № 2. ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА<br/>МІЖНАРОДНИХ КОНФЕРЕНЦІЙ.....</b>                                                               | <b>57</b> |
| Склярчук Кирило Олександрович                                                                                                                      |           |

|                                                                                    |           |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| РОЛЬ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН В СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ЗБРОЙНИХ<br>КОНФЛІКТАХ.....           | 57        |
| Рачок Анна Ігорівна                                                                |           |
| МІСЦЕ ООН ТА МЕХАНІЗМ РОБОТИ КРІЗЬ ПРИЗМУ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....                     | 62        |
| <b>СЕКЦІЯ № 3. ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ПРАВ<br/>ЛЮДИНИ.....</b>                | <b>66</b> |
| Антонюк Софія Любомирівна                                                          |           |
| МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ БІЖЕНЦІВ ТА МІГРАНТІВ.....                       | 66        |
| Глебова Катерина Валеріївна                                                        |           |
| ОСОБЛИВОСТІ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЧЕТВЕРТОГО ПОКОЛІННЯ ПРАВ<br>ЛЮДИНИ.....       | 71        |
| Гриньків Ігор Віталійович та Габрук Ярослав Олегович                               |           |
| ПРАВА ЛЮДИНИ НА СВОБОДУ ПЕРЕСУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ<br>СУЧАСНОСТІ.....        | 76        |
| Грищенко Дарія Андріївна                                                           |           |
| МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ.....                       | 79        |
| Грігуца Яна Сергіївна                                                              |           |
| ПРАВА ЖІНОК У МУСУЛЬМАНСЬКИХ КРАЇНАХ: МІЖ РЕЛІГІЄЮ ТА ЗАКОНОМ.....                 | 84        |
| Дідух Анастасія Сергіївна                                                          |           |
| РОЛЬ РАДИ ЄВРОПИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ<br>ВИКЛИКІВ.....  | 90        |
| Дробот Вікторія Вікторівна                                                         |           |
| РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗАХИСТІ ПРАВ НАЦІОНАЛЬНИХ<br>МЕНШИН.....            | 93        |
| Жилка Анастасія Миколаївна                                                         |           |
| ПРОБЛЕМА СМЕРТНОЇ КАРИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.....                                   | 97        |
| Жук Станіслав Сергійович                                                           |           |
| ІНДИВІД ЯК СУБ'ЄКТ МІЖНАРОДНИХ ЗНОСИН.....                                         | 101       |
| Іваськова Дарія Сергіївна                                                          |           |
| ЕВОЛЮЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: НОВІ СТАНДАРТИ ТА<br>ВИКЛИКИ.....   | 105       |
| Каліновська Катерина Станіславівна                                                 |           |
| ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ЙОГО РОЛЬ У ЗАХИСТІ ПРАВ ЛЮДИНИ В<br>ЄВРОПІ..... | 109       |
| Капітоненко Ангеліни Сергіївни                                                     |           |